

JAK POZNÁM,

že je ježek zraněný nebo nemocný

Že je s ježkem něco v nepořádku, nejjistěji poznáte podle toho, že je aktivní během dne. Ježek je noční živočich a ve dne se za normálních okolností skrývá. Ježci nevyhledávají slunce a nevyhřívají se na něm. Potkáte-li ježka ve dne, ihned kontaktujte záchranou stanici. Napovědět vám mohou i další ukazatele, například jeho vrávoravá chůze, kymácení se, třes, apatie nebo točení se dokola. Problém poznáte i podle much, které na ježka mohou nalétávat. Přitahují je otevřené rány, do kterých kladou vajíčka.

Ježek východní se zraněním od psa při veterinárním ošetření

A CO MLÁDĚATA? V létě můžete narazit na malá, často ještě slepá mlád'ata ježků, která ve dne lezou v trávě. Taková mlád'ata potřebují okamžitou pomoc. Jsou to osiřelá mlád'ata, kterým uhynula matka (možná pod koly auta či pod strunovou sekačkou) a která kvůli hladu vylezla z hnízda. Nemá smysl čekat, zda se pro ně samice vrátí. Pokud se potulují ve dne, je jasné, že jsou hladová, a tudíž je téměř jisté, že jejich matka nežije. Další hodiny čekání by akorát snižovaly šanci na jejich záchranu.

Novorozeňata ježka západního, která by se bez lidské pomoci neobešla

Pokud ale najdete ježčí mlád'ata v hnízdě, například když odkryjete hromadu dříví nebo bouráte nějakou stavbu, zavolejte do záchrané stanice a poradte se o dalším postupu. V tomto případě lze většinou mlád'ata na místě ponechat a vyčkat, až si je samice odnese.

CO MÁM DĚLAT,

když najdu zraněného nebo nemocného ježka

V případě nálezu zraněného nebo nemocného ježka nás neprodleně kontaktujte na pohotovostním čísle naší pražské záchrané stanice

773 772 771

Umístěte ježka do papírové krabice. Na jeho přenos si vezměte raději rukavice, ježci v sebeobraně naježí bodliny a není snadné je uchopit. Do krabice mu dejte bavlněný hadřík nebo trochu sena, misku s vodou a misku s potravou, máte-li ji (granule či konzervu pro kočky a psy nebo přímo pro ježky). Krabici zavřete (ježci umí šplhat) a dejte ji v bytě či domě na klidné místo. Nikdy ježka nenechávejte venku na slunci. Vyčkejte na náš příjezd.

Zraněného či nemocného ježka nebo opuštěné ježčí mládě si nikdy nenechávejte doma! Potřebuje odbornou pomoc a péči specializovaného veterinárního lékaře. Pokusy o „domácí“ záchranu ježků končí většinou jejich smrtí. Pokud jste však nuceni o ježka po nějakou dobu pečovat, podívejte se na návod na našem webu: www.lesypraha.cz/stanice/zs/kdy-zvire-potrebuje-pomoc/. Pomůže vám zajistit ježkovi co nejlepší možnou péči, dokud si ho nevyzvednou pracovníci naší záchrané stanice.

POVĚRY! POVĚRY! POVĚRY! POVĚRY!

POVĚRY! POVĚRY!

O ježcích koluje mnoho pověr. Třeba že jedí ovoce a nosí si na bodlinách jablka. **Nesmysl!** Ježek je hmyzožravec a jeho potravou jsou slimáci, žížaly, hmyz a drobní bezobratlí živočichové či malí obratlovci. Ovoce tvoří pouze nepatrnou složku potravy, v podstatě je to jen příležitostná jednohubka. Proto nemá smysl podávat ježkovi jablka, nenají se z nich.

Další pověra tvrdí, že ježci mohou dostávat mléko. Sice jej s oblibou pijí, ale je pro ně velmi **nebezpečné!** Způsobuje průjem, který může při pravidelné konzumaci nebo u mlád'at vést až k úhynu zvířete. Proto ježkům mléko nikdy nedávejte.

POVĚRY! POVĚRY!

Záchraná stanice hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy pečuje o všechny druhy zraněných a jinak postižených volně žijících živočichů. Ročně ošetří více než 4 000 zvířecích pacientů.

Zesláblé mládě ježka západního

Chcete-li podpořit činnost stanice, můžete pomoci:

- finančním darem (účet 1927728309/0800, var. symbol 61)
- materiálním darem (konzervy a granule pro kočky nebo malé psy, zrní pro ptáky, směsi pro hlodavce, ovoce, zelenina, piškoty, seno, noviny, letáky, čistý bavlněný textil)
- osobně jako dobrovolník
- sdílením informací o naší práci a pacientech

JAK NÁS NAJDETE

Mezi Rolemi,
Praha 5 – Jinonice

telefon (nonstop 365 dní v roce) 773 772 771

e-mail: zachranazvirat@lesy-praha.cz
facebook: @ZachrannaStaniceLHMP, @LesyHlPrahy
instagram: @lesy_hl.m.prahy

Vydaly Lesy hl. m. Prahy v roce 2018.
www.lesypraha.cz

POMOC

— JAK POMOCI JEŽKŮM PŘEŽÍT MEZI NÁMI —

PRO JEŽKY

Záchraná stanice hl. m. Prahy
pro volně žijící živočichy

Ježek východní

Ježci jsou neodmyslitelnou součástí české přírody. Rádi žijí v naší blízkosti – milují zahrady, parky či ovocné sady a jsou schopni se přizpůsobit i životu v rušných městech. Dříve běžný živočich se ale v posledních letech ocitá v ohrožení. V mnoha evropských zemích pozorují zřetelný úbytek ježků. Na vině je tlak naší civilizace: dramatická změna zemědělské krajiny, nárůst silniční dopravy, používání pesticidů a dalších jedovatých látek, používání zahradní mechanizace a v neposlední řadě rozrůstající se řady domácích mazlíčků, kteří mohou pro ježky představovat smrtelné nebezpečí. Můžeme ježkům nějak pomoci?

Krmení malého ježčátka

I. Pozvěte ježky do své zahrady

Ježek východní

Ježci milují zahrady. Když původně rozmanitou zemědělskou krajinu s remízky, lesíky a loukami člověk přeměnil na nekonečné lány polí, v zahradách našli ježci útočiště. K životu potřebují rozmanitost a tu jim zahrady plné rostlin, keřů a stromů dokážou poskytnout. Aby se ale na vaší zahradě ježek mohl zabydlet, musí být splněno několik podmínek.

1. Ježek se musí na zahradu dostat. Máte-li neprostupný plot (zděný, husté pletivo), někde v něm vytvořte průchod pro ježka. Stačí mu vstup o rozměrech 15 x 15 cm.

Těžká situace: Ježek uvízl mezi dvěma sloupky v plotě

2. Ježek v ní musí najít potravu. Ježci jsou hmyzožravci a velice rádi vám pomůžou s redukcí hmyzu, s nímž na zahradě bojujete. Nechte to na nich – sami hmyz ani slimáky nehubte a nepoužívejte žádné speciální přípravky na jejich likvidaci. Některé z nich jsou pro ježky vyloženě nebezpečné a mohou je zabít.

3. Ježek v ní musí najít úkryt. Ježci jsou noční živočichové a přes den odpočívají ve svých hnízdech. Nejraději si je staví v hustých keřích, pod hromadou dříví, v kompostech, pod dřevníky či u jiných drobných staveb, které je chrání před nepříznivým počasím a predátory. Postrádá-li vaše zahrada přirozené úkryty, můžete ježkovi vytvořit úkryt náhradní anebo zakoupit hotový ježčí domeček.

4. Ježek by v ní neměl narážet na nebezpečné prvky. Ježci špatně vidí, proto často někam padají nebo někde uvíznou. Nebezpečné jsou pro ně různé jámy, výkopy, nezajištěná jezírka s kolmými stěnami a další pasti. Nebezpečné jsou též sítě a pletiva, v nichž by mohli uvíznout. A nebezpečný může být i váš pes. Máte-li psa, který na ježky útočí, raději žádného ježka na svou zahradu nelákejte.

Zranění od psa

II. Buďte k ježkům ohleduplní

Přestože většina lidí má ježky ráda, jsou to právě lidé a jejich činnost, co ježky ohrožuje nejvíc. Jedná se zejména o automobilovou dopravu, strunové sekačky a různé pasti, které lidé nevědomky vytváří. Také nejlepší přítel člověka obvykle nebývá nejlepším přítelem ježků.

1. Jezděte opatrně. Ježci jsou aktivní zejména večer a v noci. Jezděte pomalu a bedlivě sledujte silnici před sebou. Ježci se vyskytují většinou v obcích a na jejich okrajích. Ježek se pohybuje pomalu a při nebezpečí neutíká, pouze se zastaví a v sebeobraně naježí bodliny. Zahlédnete-li jej na silnici, musíte zpomalit a obezřetně jej objet, anebo raději zastavit a ze silnice jej odnést. Nikdy ale ježka neodnášejte ani neodvázejte nikam daleko, stačí dát jej pouze několik metrů dál od silnice.

Poranění od sekačky

3. Odstraňte pasti a nebezpečné látky. Nikde nenechávejte nezakryté jámy, výkopy a další prostory, kam by ježek mohl spadnout. Nikde na otevřeném prostoru nenechávejte stočené sítě, pletiva a další materiály, do kterých by se ježek mohl zamotat. Dobře zajistěte všechny jedovaté látky, které by ježek mohl pozřít nebo se v nich znečistit (oleje, lepidla atd.).

4. Hlídejte si své psy. Každoročně naše stanice přijme desítky ježků vážně poraněných od psů. Nikdy nenechávejte pobíhat svého psa bez dozoru a nenechte jej na ježka dorážet. Nespoléhejte se na to, že ježka ochrání bodliny. Psi, kteří mají silně vyvinutý lovecký instinkt, se klidně nechají popíchat, jen aby ježka mohli kousnout.

III. Aktivně ježkům pomáhejte

Za normálních podmínek by si ježci poradili sami a lidskou pomoc by nepotřebovali. Žili ostatně na Zemi dávno před tím, než se vyvinuli lidé v dnešní podobě. Lidé ale natolik změnili krajinu a život v ní, že tato „prehistorická“ zvířata dostali do potíží. V posledních letech v přírodě dramaticky ubývá hmyzu, který je hlavní složkou ježčího jídelníčku. Můžeme tedy ježkům pomoci tím, že jim předložíme náhradní potravu. V létě ji ocení zejména kojící samice, na podzim mláďata, která se připravují na svou první zimu. Ježci zimu přečkávají v zimním spánku a musí se před tím náležitě vykrmit.

Ježkovi můžeme podávat:

- granule pro kočky a malá plemena psů (granule musí být malé, aby je rozkousal),
- ideálně drůbeží konzervy pro kočky a psy,
- granule a konzervy určené přímo pro ježky.

Ježci rozhodně nejsou vegetariáni

A CO VODA?

Zvláště v horkém létě budou ježci vděční také za vodu. Umístěte ji na zahradu do větší mělké misky (ideální jsou misky pod velké květináče) a denně ji měňte.

Vysílený dospělý ježek západní